

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Pardubický inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Pardubice, Josefa Ressler 2258

ul. Josefa Ressler 2258, Pardubice 530 02

Identifikátor školy: 600 096 106

Termín konání orientační inspekce: 19. - 22. a 27. únor 2002

Čj.	102 078/02-2450
Signatura	oj2cv106

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola je samostatný právní subjekt s příspěvkovou formou hospodaření. Součástí základní školy (dále jen ZŠ) je školní družina a školní jídelna.

ZŠ je úplnou základní školou, která má 20 tříd s 475 žáky. Ve školním roce 2001/2002 realizuje vzdělávací program Základní škola čj. 16 847/96-2. Třídy 6. A - 9. A pracují dle vzdělávacího programu s rozšířeným vyučováním matematiky a přírodovědných předmětů čj. 21 968/96-22, dále RVMPP. Po dohodě mezi vedením ZŠ a vedením Hokejového klubu IPB Pardubice byly zřízeny v roce 1999 hokejové třídy. V letošním školním roce se vyučují třídy 6. C a 7. C dle vzdělávacího programu s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy čj. 29 738/96-22-50, dále RVTV.

Škola má v současné době 29 učeben, v tomto počtu jsou zahrnuty pracovní výpočetní techniky, fyziky a chemie, dílna truhlářská a kovo, tělocvična, gymnastický sál, 2 pracovní pro mimoškolní aktivity a knihovna. Podmínky pro výuku tělesné výchovy a rekreační sport jsou mimořádné. V areálu školy je (za aktivní podpory sponzorů) vybudováno velké travnaté hřiště (běžecká dráha, doskočiště), dva kurty pro plážový volejbal, dva kurty pro volejbal a nohejbal, asfaltový kurt pro košíkovou a posilovací areál. Vkusná výzdoba chodeb žákovskými pracemi a stálá péče vedení školy o prostory školy pozitivně působí na vytváření vztahu žáků k hodnotám. Není zanedbávána ani oblast společenských věd. Žakovská knihovna školy je každoročně dostatečně doplňována literaturou, CD, videokazetami.

Orientační inspekce byla zaměřena zejména na průběh vzdělávání v přírodovědných předmětech.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Matematika, prvouka a přírodověda v 1. - 5. ročníku

Časová dotace sledovaných předmětů odpovídá schváleným učebním dokumentům. Učební osnovy jsou rozpracovány do tematických plánů rozdílné úrovně. Některé byly zpracovány jen formálně (matematika 2. a 3. ročník), z jejich obsahu a způsobu zpracování vyplývalo, že nerespektovaly Úpravy a doplňky vzdělávacího programu Základní škola, kde je učivo násobků čísel 6 - 9 přesunuto do 3. ročníku. Kontrolou třídních knih bylo zjištěno, že ve školním roce 2000/2001 bylo ve třídě 2. B učivo správně probráno. Zápisy v třídní knize 3.B ve školním roce 2001/2002 nejsou konkrétní, jsou nevypovídající (např. 4. týden – „Pamětné násobení a dělení“, 10. a 11. týden – „Opakování malé násobilky a dělení“).

Dané předměty vyučuje 12 učitelů, z nichž osm splňuje podmínky odborné i pedagogické způsobilosti, tři splňují podmínky pedagogické způsobilosti a jedna vyučující nesplňuje podmínky pedagogické ani odborné způsobilosti. Tato zjištěná skutečnost měla ve většině případů vliv na kvalitu výuky. Vyučování probíhá v kmenových třídách, které jsou vybaveny běžným školním nábytkem. Výtvarné žákovské práce dotváří příjemné prostředí učeben. Ve vyučovacích hodinách měli žáci k dispozici aktualizované učebnice a nakopírované texty, pracovní sešity používali pouze jako učebnici. Názorný obrazový materiál a pomůcky pro demonstrování pokusů nebyl ve sledovaných hodinách vždy v dostatečné míře využíván, didaktickou techniku vyučující nepoužili v žádné hodině.

V hodinách *matematiky* vyučující v různé míře zařazovali do hodin relaxační prvky. V některých hodinách to byly krátké tělovýchovné chvílky, ve velmi dobrých hodinách vyučující zařadili hravé prvky a pohyb po třídě. V slabších hodinách nebyla relaxační činnost

vůbec. Tento fakt spolu s malým využitím názorných pomůcek vedl mnohdy k nižší efektivitě výchovně vzdělávacího procesu. V hodinách, ve kterých vyučující dbali na dodržování psychohygienických zásad, byli žáci aktivní a pracovali se zájmem celou hodinu.

Ve všech sledovaných hodinách byl uplatňován převážně frontální způsob práce. Výklad, řízený rozhovor, práce s učebnicí a pracovními listy byly nejčastěji používanými metodami. Výuka byla připravená, ale vzhledem k frontálnímu způsobu výuky s dominantní rolí učitele v hodině často málo pestrá. Někteří učitelé zařadili do výuky soutěživé prvky, ale zvolená hra či soutěž ne vždy odpovídala cíli, který si vyučující dali při jejím zařazení. Soutěže často probíhaly na rychlost myšlení, a tak pomalejší žáci neměli možnost dosáhnout úspěchu. Pozitivem u některých vyučujících (převážně v nižších ročnících) byla snaha o pestřejší vedení hodin, kdy při vyvození nové látky navázali na zkušenosti žáků, zařazovali hravé formy, pohyb a pozitivní hodnocení. Ne všichni učitelé dbali na individuální tempo žáků, kdy pomalejší žáci by měli možnost zadanou práci dokončit a pro rychlejší by měli vyučující připravené další úkoly

Téměř všichni vyučující zařazovali do hodin vstupní motivaci, průběžná byla zařazena jen v polovině zhlédnutých vyučovacích jednotek. Vyučující povzbuzovali žáky slovní pochvalou, málokdy využívali motivační výzvy. Závěrečné hodnocení bylo provedeno ve velmi dobrých hodinách, v ostatních bylo hodnocení formální a neadresné.

Komunikace všech pedagogů se žáky byla založena na vzájemné důvěře, tvorbě příjemné školní atmosféry s pozitivním vztahem k žákům. Téměř ve všech hodinách vyučující opomenuli rozvíjení kooperativních dovedností žáků (práci v týmu, aktivní učení, sebehodnocení a hodnocení práce ostatních, skupinovou práci či problémové učení).

Struktura vyučovacích hodin *přírodovědy a prvouky* většinou odpovídala vytyčeným výukovým cílům. Vyučování bylo vedeno frontálním způsobem, převládala společná práce nad prací samostatnou. Spíše ojediněle byli žáci vedeni k aplikování učiva. Záměrně vytvořit prostor pro samostatné a aktivní učení se však učitelům příliš nedařilo. Ve zhlédnutých hodinách byla patrná dominance učitelů, kteří sdělovali nové informace, aniž by žáky výrazněji zapojili do vytváření komplexnějších vědomostí. Ve většině hodin byl dostatek času věnován procvičování a opakování učiva. Při zadávání úkolů bylo ověřováno jejich pochopení, při řešení úloh učitelé žákům individuálně pomáhali. Organizační pokyny byly vesměs jasné a srozumitelné. Téměř ve všech vyučovacích hodinách bylo věnováno málo pozornosti zařazení přirozených relaxačních činností.

Ve většině hodin bylo zřetelné formulování cílů na začátku hodiny. V průběhu hodin byly jako motivační faktory využívány obsahové zajímavosti učiva, návaznost na to, co znají žáci z praxe i ostatních vyučovacích předmětů. Pozornost a zaujetí žáků byla v průběhu hodin povzbuzována zařazením aktuálních či regionálních informací k probíranému učivu. Byla respektována zásada přiměřenosti, učitelé neopomínali žáky kladně povzbuzovat k další školní práci. Hodnocení známkou se objevilo v jedné hodině. Žákům byly zadány klasickým způsobem otázky u tabule, ostatní žáci sledovali odpovědi, popřípadě doplnili neúplnou odpověď spolužáka. Závěrečné hodnocení hodin bylo provedeno spíše výjimečně, a to velmi krátce v závěru hodin nebo po zvonění.

Kladem zhlédnutých hodin byl přátelský a vlídný přístup učitelů k žákům, jejich individuální přístup k jednotlivým dětem zaručoval v případě potřeby přiměřenou pomoc. Osobnost žáka byla ve všech sledovaných hodinách respektována. Učitelé měli přirozenou autoritu, mimo jedné hodiny, kdy docházelo k nekázní žáků a negativní komunikaci učitele a žáků.

Úroveň vzdělávání na 1. stupni v předmětech matematika, přírodověda a prvouka je průměrná.

Matematika v 6. – 9. ročníku

Časová dotace předmětu odpovídá jednotlivým uvedeným učebním plánům. Učební osnovy jsou rozpracovány tematickými plány pro jednotlivé ročníky, je zajištěna kontinuita výuky. Tematické plány pro třídy s RVMPP v matematice obsahují rozšiřující učivo a jsou rozdílné s plány učiva ve třídách bez rozšiřující výuky. Plány jsou plněny v souladu s časovým rozvržením učiva. V bezprostřední přípravě pedagogů na výuku jsou podstatné rozdíly (od zcela mimořádné úrovně po průměrnou s nedostatky). Výuka matematiky ve třídách bez RVMPP je vhodně doplněna volitelnými předměty technické kreslení a informatika.

Organizace výuky převážně odpovídala věku a schopnostem žáků. Vyučování bylo zpravidla vedeno frontálním způsobem, střídala se společná a samostatná práce. Jednotlivé činnosti na sebe plynule navazovaly, bylo rozvíjeno logické myšlení žáků a schopnost aplikovat učivo. Vyučující zadávali problémové úkoly i příklady z praktického života. Ve většině hodin byl vytvořen prostor pro aktivní učení žáků, velký důraz byl kladen na zásady názornosti, přiměřenosti a soustavnosti výuky. Procvičování a upevňování učiva byla většinou věnována dostatečná doba. Ve dvou ze sledovaných hodin nebyl žákům dán prostor uplatnit samostatnost a ani nebyl účinně využit čas k procvičování učiva. Tato negativa se projevila, společně s malou náročností, nezvládnutím základních matematických pouček a operací. V některých dalších hodinách bylo málo motivačních a aktivizačních výzev. V absolutní většině hospitovaných hodin byla vyučovací doba využita efektivně. Učitelé řídili výuku většinou racionálně, vydávali jednoznačné a srozumitelné pokyny. Učivo bylo interpretováno věcně správně. V závěru některých hodin chybělo celkové shrnutí učiva a zhodnocení žákovských výkonů.

Vynikající hodiny obsahovaly úvodní motivaci, matematickou rozcvičku, využití názorných pomůcek a uvedení velkého množství žákům srozumitelných příkladů, což vedlo k aktivizaci všech žáků. Učivo bylo v těchto hodinách probíráno způsobem od jednoduchého ke složitějšímu. Výsledným efektem bylo zobecnění učiva samotnými žáky a zároveň jeho plné pochopení. Vyučující vesměs v průběhu hodin žáky chválili, povzbuzovali je, oceňovali snahu a využívali jejich životních zkušeností, čímž je motivovali k další práci. Zařazovali didaktické hry a problémové úlohy s využitím získaných vědomostí v praxi. Opakování vždy vycházelo z probraných jevů, otázky a příklady se zaměřovaly na aplikaci učiva a rozvoj představivosti. Při zadávání úkolů bylo ověřováno jejich pochopení, při řešení úloh učitelé žákům individuálně pomáhali. Předložené čtvrtletní práce byly přiměřené náročností, způsobem zadání i hodnocením. Učitelé v nich hodnotí jednotlivé zvládnuté matematické operace, žáci jsou hodnoceni za to, co umí.

Ze vzájemné komunikace učitelů a žáků byla zřejmá oboustranná důvěra. Vyučující respektovali osobnosti žáků, zpravidla vytvářeli prostor pro jejich otázky, žáci měli možnost vyjádřit svůj názor. V hodinách byla akceptována předem dohodnutá pravidla. Žáci většinou aktivně spolupracovali s vyučujícími, měli pozitivní vztah k předmětu. Verbální a neverbální komunikace učitelů byla na vysoké úrovni.

Žáci (zejména ze tříd s RVMPP) se pravidelně zapojují do soutěží Matematická olympiáda, Pythagoriáda, Klokánek a příležitostně i dalších. Škola bývá pravidelně ve spolupráci s Jednotou českých matematiků a fyziků pořadatelem oblastních kol Matematické olympiády pro žáky 9. ročníku.

Celkově je kvalita vzdělávání v matematice velmi dobrá.

Fyzika

Učební plány předmětu jsou v souladu se zvolenými vzdělávacími programy. Třídy s RVMPP

mají v 7. až 9. ročníku navíc vždy jednu z hodin týdenní dotace určenu jako dělenou (spojena ve dvouhodinovou lekci je 1krát za 2 týdny věnována laboratorním pracím, měřením nebo procvičování). Tematické plány rozvrhují učivo osnov do jednotlivých ročníků, u tříd s RVMPP jsou doplněny hlavně o rozšiřující učivo. Laboratorní práce jsou v plánech rozepsány orientačně, pro každý ročník minimálně 3, ale například v 7. třídě s RVMPP jich bylo jen za první pololetí letošního školního roku provedeno 10 s plným zápisem. Výuku fyziky doplňuje nepovinný předmět praktikum z fyziky v 6. ročníku a praktické činnosti v 9. ročníku se zaměřením na elektřinu. Žáci se účastní pravidelně fyzikální olympiády, místní kolo řešila prakticky celá 9. třída s RVMPP a z paralelní třídy další 4 žáci. Škola je letos poprvé organizátorem krajského kola této soutěže. Všechny hospitované hodiny byly dobře naplánovány a kvalitně a promyšleně připraveny.

Fyziku ve škole vyučují 2 plně kvalifikovaní, zkušení učitelé. Výuka se realizuje hlavně v odborné učebně, společně i pro výuku chemie. Rozvrh umožňuje, aby se vždy alespoň 1 hodina týdně u každé třídy mohla v této učebně uskutečnit. Učebna je řešena jako stupňovitá posluchárna. Kapacita je 36 žáků, k dispozici je rozvod elektřiny do lavic, zatemnění oken žaluziemi i roletami. Didaktická technika (video a videokamera), umožňuje přenášet na 2 televizní obrazovky zvětšené detaily pokusů nebo obrázků. V kabinetu jsou k dispozici obvyklé pomůcky pro základní výuku fyziky na daném stupni školy. V posledních letech vybavení obnovováno nebylo, přesto dostatečné množství pomůcek vyhovuje i hojně prováděným laboratorním a frontálním pracím. Na hodiny měli žáci připravené namnožené návody na laboratorní práce, v jedné skupině i formuláře protokolů.

Oba vyučující při výuce dodržovali klasickou stavbu hodin - zahájení hodiny a organizační část, opakování minulé látky, výklad s demonstračním pokusem, procvičení nové látky, shrnutí hodiny a závěr. Při zkoušení vždy zaměstnali třídu samostatnou prací. Vlastní zkoušení bylo efektivní - žáci odpovídali ústně, dva počítali současně na tabuli a několik žáků řešilo písemná zadání v lavicích. Znamku ze zkoušení učitelé vždy zdůvodňovali. Výklad byl po odborné stránce připraven správně. Látku vyvozovali společně se žáky za použití mnoha otázek (problémových, zjišťovacích, ověřovacích, atd.). Demonstrační pokusy byly díky řešení učebny a nástavci na demonstračním stole většinou dobře viditelné. V hodinách byl dostatek času na procvičení a upevnění nové látky. V úvodu laboratorních prací a cvičení vyučující důkladně prověřovali vstupní znalosti. Před započatím činnosti upozorňovali žáky na úskalí a nebezpečí dané práce. Stanovovali žákům jasná a konkrétní pravidla. Zvoleným způsobem zápisu (samostatně podle písemného návodu, omezováním zbytečných otázek) i např. výběrem potřebných pomůcek (žáci je sami vyhledávali ve skříní) vedli učitelé žáky k samostatnosti. Dbali na úpravu sešitů i protokolů z laboratorních prací. Zvláště v těchto praktických hodinách bylo zřejmé zvládnutí řady pracovních návyků. Na konci práce trvali vyučující na formulování závěrů. Nabídka doplňujících úloh pro rychlejší žáky umožňovala efektivní využití času i individuální tempo. Zadávané úkoly měly podobu doporučených pokusů nebo rozšiřujících úloh pro zájemce.

Vyučující vždy vycházeli z předchozích znalostí a zkušeností žáků, které byly často také velmi působivou motivací. Učitelé zařazovali do výkladu aktualizaci učiva a řadu zajímavých příkladů z praxe, výklad propojovali s učivem jiných předmětů. Během výuky nejlepší odpovědi chválili. Závěrečné zhodnocení hodiny a vyzdvižení žáků, kteří se významněji zapojili do hodiny, většinou neprováděli. Podle kontroly žákovských knížek jsou rodiče o výsledcích žáků dostatečně informováni.

Vyučující měli klidný projev, jejich pokyny byly jasné a srozumitelné. Žáky oslovovali jménem, během výuky je přiměřeně chválili. Zvláště v praktických hodinách žáky vyzývali ke spolupráci a oceňovali týmovou práci. Vedli žáky k toleranci a ohleduplnosti. Místo příkazů používali

často rady nebo doporučovali vhodný postup. Ve většině hodin byli žáci aktivní a zapojovali se do průběhu výuky. Vyučující v hodinách nemuseli řešit žádné kázeňské problémy.

Celkově je průběh vzdělávání ve výuce fyziky hodnocen jako vynikající.

Předměty zaměřené na výuku obsluhy počítačů a jejich využití – informatika, pracovní činnosti, výtvarná výchova

Třídy s RVMPP mají od 6. do 9. ročníku každý týden 2 hodiny práce u počítačů. V 6. ročníku to jsou pracovní činnosti, zaměřené na obsluhu počítačů, od 7. do 9. ročníku je 1 hodina praktických činností a 1 hodina zaměřená na počítačovou grafiku (ve výtvarné výchově). Třídy s RVTV mají v učebním plánu 6. a 7. ročníku 1 hodinu pracovních činností s počítačem a v 7. ročníku navíc 1 hodinu počítačové grafiky. Třídy bez rozšířené výuky mají od 7. do 9. ročníku 1 hodinu povinně volitelného předmětu informatika týdně. Dva kroužky základní obsluhy počítačů škola zřídila pro žáky prvního stupně. Žáci druhého stupně mohou navštěvovat odpolední hodiny kroužku internetu. Při plánování provozu učebny se jednotlivé ročníky druhého stupně střídají po týdnech. Druhý kroužek je více zaměřen na programování. V této oblasti škola spolupracuje s místní střední průmyslovou školou elektrotechnickou. Tematické plány rozpracovávají učivo ročníků do jednotlivých měsíců. Podle zápisů v třídních knihách předmětů se při praktických činnostech probírá v každém ročníku prakticky shodné učivo. Důvodem byla modernizace vybavení učebny hardwarem i softwarem v průběhu loňského školního roku. Z tohoto důvodu postupují ve výuce informatiky všechny ročníky stejně.

Převážnou část hodin, zaměřených na obsluhu počítačů, ve škole učí učitel s pedagogickou i odbornou způsobilostí pro daný předmět. Úvazek po odcházející učitelce přebíral až v průběhu prvního pololetí letošního školního roku. Druhý vyučující je pro výuku informatiky způsobilý pouze pedagogicky.

Nově vybudovaná odborná učebna pro výuku výše uvedených předmětů je mimořádně účelně vybavená. K dispozici je 15 multimediálních počítačů PC Pentium (600 Mhz, 64 MB RAM), zesílená učitelská stanice a server s operačním systémem Linux. V učebně je dále zpětný projektor s barevným LCD panelem, skener a inkoustová tiskárna. Celé zařízení učebny je účelné a působí vkusně. Na počítačích je nainstalován operační systém Windows2000, Office2000 a běžné výukové programy. Učebna a pracoviště ve škole jsou napojeny na internet bezdrátově.

Všechny hospitované hodiny měly klasickou stavbu. Po připomenutí probírané látky učitelé opakovali učivo na praktických úkolech. Společné zadání umísťovali žákům do přístupné složky na učitelském pracovišti. Při stažení tohoto souboru žáci prakticky procvičili celou řadu znalostí a dovedností. Jeden z učitelů dovozoval žákům při práci užívat poznámky v sešitech. Tím je motivoval nejen k učení ze sešitů, ale i k cílevědomějšímu psaní poznámek. Žáci, kteří úkol nevypracovali dobře, zdůvodňovali a vysvětlovali učiteli jednotlivé kroky a po vyjasnění chyb byli klasifikováni za splněnou část zadání. Pokročilejší žáci (ti kteří mají vlastní přístup k počítači) dostali možnost ihned prokázat, že látku znají. Po přezkoušení individuálně pracovali v programovacím jazyku Pascal. Naopak žákům, kteří měli se zvládnutím obsluhy počítačů problémy, byla nabídnuta možnost procvičení během odpoledního kroužku. Učitelé průběžně obcházel jednotlivá počítačová pracoviště, kontrolovali práci žáků, opravovali případné chyby a poskytovali žákům další informace a náměty k práci. V jedné z hospitovaných hodin byla zjištěna nízká efektivita práce žáků a odborné nepřesnosti výkladu učitele.

Vyučující žáky v úvodu hodin vždy slovně motivovali. Zpětnou vazbou a motivací byla praktická využitelnost získaných poznatků a možnost, že pokud úkoly splní dobře dříve než ostatní, mohou se připojit na internet. Při osvojování nových dovedností žáci srovnávali více

možností a sami se přesvědčovali o výhodnosti doporučené metody práce. V hodinách chybělo závěrečné zhodnocení a výraznější ocenění práce jednotlivců.

V hospitovaných hodinách žáci dodržovali přesné a srozumitelné pokyny vyučujících, jejich chování bylo uvolněné, bez kázeňských problémů. Vyučující respektovali osobnost žáků a v jednání uplatňovali přátelský, individuální přístup.

Celkově je průběh vzdělávání ve výuce předmětů zaměřených na výuku obsluhy počítačů hodnocen jako velmi dobrý.

Humanitní předměty - občanská výchova, dějepis

Učební plán obou předmětů je v souladu se vzdělávacím programem Základní škola. Vyučujícími zpracované tematické plány učiva a jejich průběžná vzájemná konzultace výuky zajišťují kontinuitu vzdělávání v daných předmětech. Stanovené výukové cíle většinou vedly k naplnění vzdělávacích potřeb žáků. Příprava vyučujících na výuku dosahovala kvalitní úrovně.

Sledované předměty jsou vedeny pedagogy, kteří svým dosaženým vzděláním splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti v souladu s platným právním předpisem vyjma jedné hodiny občanské výchovy vedené učitelkou prvního stupně. Výuku dějepisu všech ročníků zajišťuje jedna učitelka. Sledované hodiny probíhaly v kmenových třídách. Ve vybavenosti výuky učebními pomůckami převažovalo využití učebnic, tabule a sešitů žáků, doplněné dějepisnými mapami a obrazovým materiálem. Fond map je zastaralý, k inovaci bude přistoupeno dle finančních možností. Žádnou didaktickou technikou nebylo probírané učivo obohaceno. Negativním zjištěním ve způsobu vedení některých hodin se staly statické pasáže, neumožňující žákům dostatečné naplnění základních psychohygienických a somatických potřeb. Naopak v dalších hodinách způsob vedení hodin zajišťoval přirozenou aktivní relaxaci a potřebnou hygienu duševní práce.

V organizaci výchovně vzdělávacího procesu byly u vyučujících sledovány odlišné přístupy. Výuka dějepisu se vyznačovala vysokou aktivitou vyučující, přinášející omezenější prostor pro žakovské uplatnění. Z toho vyplývá nižší efektivita výuky a snížená možnost rozvoje komunikativních dovedností žáků. Ve výuce byly využity adekvátním způsobem mapy a atlasy včetně příslušného obrazového materiálu. Úroveň vedení žakovských sešitů svědčí o pečlivé a soustavné práci vyučující daného předmětu. Výuka občanské výchovy byla rozmanitá metodicky, docházelo k funkčnímu zařazování skupinových i individuálních činností. Byly vhodně uplatněny kooperativní techniky učení a efektivně využita vyučovací doba. Vyučující občanské výchovy zařazuje do výuky dlouhodobé projektové úkoly pro žáky, často s regionální tematikou, s týmovým nebo individuálním zpracováním. Plněním úkolů dochází k přirozenému formování žakovské osobnosti, integraci poznatků, osobního a společenského života a sebepoznávání s pozitivní profilací. Hodina sledovaná v 7. ročníku byla pojata méně vhodně, s převahou monologu vyučující, čteného textu a memorování poznatků.

Motivační působení na žáky aplikovaly učitelky s odlišnou intenzitou. Prověřování znalostí bylo zařazováno ojediněle, převažovalo orientační posouzení žakovských vědomostí. Pouze některé vyučovací hodiny byly uzavřeny hodnocením, případně sebehodnocením výkonu žáků. Ve výuce dějepisu bylo zaznamenáno úspěšné umístění žáka školy v dějepisné olympiádě okresního kola.

Mezi vyučujícími a žáky převládal pozitivní způsob komunikace vyznačující se vstřícností a vzájemnou dobrou pracovní atmosférou. Případy poskytnutého prostoru pro vyjádření vlastního postoje a názoru žáků se vyskytovaly pouze v některých hodinách.

V souhrnu je úroveň vzdělávání v občanské výchově a dějepisů velmi dobrá.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Výuka probíhá podle schválených učebních plánů, bez závažnějších nedostatků. Materiálně technické zázemí pro výuku informatiky je vynikající, celkově velmi dobré.

Pozitivní je přístup učitelů k žákům. V organizaci sledovaných hodin na druhém stupni jsou výraznější pozitiva. Na prvním stupni převládá frontální výuka, s málo zřetelným zařazováním progresivních metod.

Úroveň vzdělávání ve sledovaných předmětech je velmi dobrá.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení podmínek vzdělávání navazuje na inspekční zprávu čj. 102 444/98-2450 ze dne 7. prosince 1998. V posledních letech dochází k částečné obměně (generační výměně) pedagogických pracovníků školy. Ředitel pokračuje v naplnění koncepčních záměrů školy, které jsou projednávány s pracovníky a podporovány rodiči. Řada cílů již byla naplněna (zlepšení technického stavu budovy a přilehlého areálu školy, nová počítačová pracovna...). Na ně navazuje Plán práce na školní rok 2001/2002. Konkrétní úkoly, které vycházejí ze jmenovaných dokumentů a z dané situace školy, jsou zpracovány v pravidelném měsíčním plánování.

Učební osnovy realizovaného výchovně vzdělávacího programu školy jsou ve sledovaných předmětech plněny. Škola nabízí žákům 7. – 9. ročníků volitelné předměty: informatika, technické kreslení a společenskovední seminář. Nepovinný předmět je zastoupen zdravotní tělesnou výchovou v 1. – 5. ročníku, praktikem z fyziky a sportovními hrami. V rámci mimoškolních aktivit žáci využívají 12 kroužků - internet, programování, výpočetní technika (2), německý a anglický jazyk, sportovní hry, jóga, výtvarný a dramatický kroužek, sborový zpěv, flétna. Během školního roku se žáci účastní mnoha akcí rozšiřujících výchovně vzdělávací proces žáků (exkurze, besedy, kulturní akce atd.)

Organizační uspořádání školy je dáno organizačním řádem školy, který postihuje organizační strukturu a vymezuje pracovní náplně pracovníků. Při řídicí činnosti využívá ředitel školy své poradní orgány (pedagogická rada, předmětové sekce), spolupracuje s Rodičovskou radou a Radou rodičů, vzniklou k 1. lednu 2002. Rozhodnutí ředitele jsou racionální a jednoznačná. Organizační uspořádání je funkční a umožňuje účinné řízení školy. Další normy na organizační řád navazující jsou Školní řád, který vymezuje práva a povinnosti žáků a vnitřní směrnice ředitele školy. Organizace vyučování žáků odpovídá obecně závazným právním předpisům. Výroční zpráva o činnosti školy je zpracována v přehledné formě, se stručným hodnocením činnosti školy v uplynulém období, z něhož vycházejí Předpoklady a trend dalšího vývoje školy. Součástí jsou informace o poradenských službách.

Škola klade velký důraz na spolupráci s rodiči. Informace o průběhu vzdělávání a výchovy žáků jsou zprostředkovány prostřednictvím žákovských knížek, jednáních třídních učitelů a vedení školy s jednotlivými rodiči. Na pravidelných třídních schůzkách a konzultačních dnech se rodičům dostává všech potřebných informací a naopak jsou využívány jejich náměty a připomínky. K informovanosti slouží pravidelný Školní zpravodaj. Škola se prezentuje výsledky svých žáků na různých soutěžích a akcích pořádaných pro žáky základních škol. Přístup k potřebným informacím je zaměstnancům dostatečně zabezpečen (nástěnné tabule, informační místnost, osobní kontakt). Osobní data jsou zajištěna před možností případného zneužití. Tok informací odpovídá organizačnímu uspořádání školy, je v praxi funkční.

Vedení školy využívá potenciál tvořivosti a nápadů lidí a podporuje jejich zájem o další vzdělávání, což potvrzují i poznatky z hospitační činnosti sledovaných předmětů na druhém stupni. V roce 2001 se zúčastnilo 16 pedagogů 28 seminářů, převážně z druhého stupně (13 pedagogů). Vzdělávání v oblasti výpočetní techniky si škola sama zajišťuje pro všechny zaměstnance. Škola navíc bývá místem pro školení oblastního charakteru učitelů fyziky a matematiky. V hodnocení zaměstnanců má ředitel školy vytvořen systém, hodnocení je diferencované a má funkci motivační.

Kontrola plnění jednotlivých úkolů je průběžnou denní záležitostí a nedílnou součástí řídicí práce ředitele školy a dalších vedoucích pracovníků školy. Pro letošní školní rok byl zpracován plán kontrolní a hospitační činnosti. Výsledky kontrol jsou analyzovány a využívány v další práci.

Za účelem zkvalitnění činnosti základní školy, komunikace učitelů, rodičů a žáků byl ve spolupráci s Radou rodičů zadán audit o komplexní činnosti školy, ze kterého vyplynuly vesměs pozitivní závěry.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Jednotlivé sledované oblasti - tj. plánování, organizování jsou systematické, promyšlené a účelné, úroveň je vynikající.

Vedení a motivování pracovníků, kontrolní mechanismy jsou funkční, dostatečně operativní, jejich úroveň je velmi dobrá.

Podmínky pro vzdělávání jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM
--

Hodnocení efektivity čerpání NIV

Finanční prostředky NIV (neinvestiční výdaje) přidělené na rok 2001 státním rozpočtem byly vyčerpány v plné výši a použity k účelu, na který byly určeny. Z celkového čerpání NIV bylo nejvíce finančních prostředků vynaloženo na platy (70 %). Podíl příspěvku ze státního rozpočtu na celkových NIV činil dle hlavní knihy 75,6 %.

Celkově škola vytvořila za účetní období roku 2001 zlepšený hospodářský výsledek.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Na rok 2001 byly škole stanoveny závazné ukazatele mzdové regulace (limit počtu zaměstnanců, limit prostředků na platy a limit prostředků na ostatní platby za provedenou práci). Porovnáním účetních údajů se mzdovou rekapitulací a mzdovými výkazy za rok 2001 bylo zjištěno, že tento závazný ukazatel nebyl překročen. Úspora byla zjištěna v počtu zaměstnanců a v ostatních platbách za provedenou práci.

Výkaz Škol (MŠMT) P 1-04 má vazbu na mzdové údaje vycházející z programu zpracovávajícího mzdy. Kontrolou údajů za rok 2001 bylo zjištěno, že vykazované vyčerpané mzdové prostředky jsou shodné s účetním stavem dle účetních sestav a mzdovou rekapitulací.

Při odměňování zaměstnanců se ředitel ZŠ řídí písemně vypracovaným vnitřním platovým

řádem který byl převzat od referátu školství Okresního úřadu Pardubice. Tento mzdový předpis vychází z platných obecně závazných právních předpisů a upravuje poskytování platu, příplatků a ostatních platových složek zaměstnanců školy. Není zde stanoven způsob zápočtu jiné praxe.

Při kontrole zařazování do platových tříd a platových stupňů namátkově vybraných zaměstnanců bylo u dvou zaměstnanců zjištěno porušení obecně závazných právních předpisů.

Při vyplácení nadtarifních složek mezd (osobní příplatky a mimořádné odměny) je postupováno dle platných mzdových předpisů. Podmínky pro poskytování nadtarifních složek mzdy jsou stanoveny v písemně vypracovaných kritériích. Osobní příplatky jsou vypláceny za delší časové období, mimořádné odměny jsou poskytovány na základě konkrétního zdůvodnění (např. za organizaci soutěží, olympiád, škol v přírodě, lyžařského výcviku, zájezdů, různých kulturních a společenských akcí, za zlepšení pracovního prostředí, výzdobu školy, pomoc při zajišťování a nákupu pomůcek). Zvláštní příplatky jsou vypláceny za třídnictví a při stanovení jejich výše nebylo zjištěno porušení platného mzdového předpisu. Příplatky za vedení odpovídají organizačnímu schématu školy a nejsou v rozporu s obecně závazným právním předpisem.

Dohody o pracovní činnosti jsou uzavírány v souladu se zákoníkem práce, vyplacené částky dle mzdových listů odpovídaly částkám uvedeným v dohodách. Dohody o provedené práci v kontrolovaném období uzavřeny nebyly.

Personální dokumentace zaměstnanců je vedena a v době inspekce obsahovala všechny doklady potřebné pro zařazení do funkce, platové třídy a platového stupně. Kontrolované pracovní smlouvy jsou uzavírány v souladu se zákoníkem práce, platové výměry obsahovaly všechny předepsané náležitosti.

Fond kulturních a sociálních potřeb byl v roce 2001 tvořen čtvrtletním přídělem z objemu nákladů zúčtovaných na platy a náhrady platů dle obecně závazného právního předpisu.

Hodnocení efektivnosti čerpání ONIV

Finanční prostředky ONIV (ostatní neinvestiční výdaje) na rok 2001 přidělené ze státního rozpočtu byly vyčerpány v plné výši. Z těchto prostředků byl hrazen nákup učebnic (48 %), učebních pomůcek (23 %), cestovné (10 %) a ostatní služby (19 %).

Účetnictví je vedeno průkazným způsobem. Inventarizace pokladní hotovosti je prováděna a pokladní kniha je řádně vedena. Namátkově vybrané účetní doklady (přijaté faktury, výdajové pokladní doklady, příjmové pokladní doklady, cestovní příkazy) splňují náležitosti dané obecně závazným právním předpisem.

Hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Kontrolou účetních a mzdových dokladů v kontrolovaných oblastech, v rozsahu uvedeném ve zprávě, nebylo zjištěno nehospodárné čerpání prostředků ze státního rozpočtu.

ŠKOLNÍ JÍDELNA

Školní jídelna je součástí základní školy s kapacitou 500 jídel. Slouží potřebám základní školy, cizí strážníci se zde nestavují. Dle výkazu V 17 - 01 o společném stravování dětí a mládeže podle stavu k 15. říjnu 2001 je ke stravování zapsaných 396 žáků a 41 pracovníků školy.

HODNOCENÍ PODMÍNEK A ORGANIZACE STRAVOVÁNÍ

Jídelnu řídí vedoucí s plným pracovním úvazkem. Je přímo podřízena řediteli školy. Stravu pro

žáky a pracovníky připravuje jedna kuchařka a tři pracovnice provozu.

Úsek stravování se dělí na odbytovou, výrobní a skladovací část. Odbytová část navazuje na kuchyň prostřednictvím výdeje pokrmů. Tvoří ji jídelna a dvě WC s umyvadly. V jídelně je 100 míst u stolů, takže dochází k čtyřnásobnému prostřídání sedadel během oběda. Interiér je příjemný. K výdeji pokrmů je určen prostor tvořící mezičlánek mezi kuchyní a jídelnou. U výdeje stravy se strážník prokáže průkazkou. Použité nádoby strážníci odnášejí k podávacímu oknu. Bezpečnost při stolování žáků zajišťuje pedagogický dozor. Během oběda se žáci chovali slušně. V jídelně je vyvěšen jídelní lístek a doba výdeje obědů.

Výrobní část (kuchyně) je vybavena nejnětějším technologickým vybavením a pracovními plochami jelikož prostory kuchyně jsou značně stísněné. Nádoby je umýváno ručně.

Provozní příslušenství obsahuje kancelář vedoucí a WC pro pracovnice kuchyně. V kanceláři vedoucí jsou umístěny šatní skříně kuchařek pro odkládání občanského a pracovního oděvu.

Provoz kuchyně je plynulý, uvařené jídlo je ve stanovený čas rychle rozdáno, teplota pokrmů zůstává zachována.

Hodnocení finančních, výživových a spotřebních ukazatelů

Strava je připravována dle používaných receptur pro školní stravování. Maso se nezmrazuje, je dováženo podle potřeby a počtu strážníků. Jídelní lístky nejsou stereotypní, jídla se během měsíce neopakují. Průměrná spotřeba vybraných druhů potravin na strážníka a den v gramech (tzv. spotřební koš) je zpracováván měsíčně. Dle průměru spotřebních košů za měsíce září až listopad 2001 dosahovalo množství podávaných ryb pouze 56,96 %, mléčných výrobků 15,02 %, mléka 44,94 %, luštěnin 31,66 % a ovoce 52,84 %. V měsíci lednu 2002 dosahovalo množství mléka pouze 62,88 %, mléčných výrobků 41,56 %, ovoce 48,18 % a luštěnin 19,71 %. Zvýšené množství dosahovaly tuky (129,03 %) a cukry (189,15 %).

Při přípravě stravy je postupováno dle technologických postupů, které jsou součástí používaných receptur. Jídlo se dováží těsně před výdejem, při vydávání obědů je používán výdejový ohřívací pult. K dodržení teploty jídel slouží i zakoupený konvektomat (kombinovaná horkovzdušná trouba).

Finanční normativ na nákup potravin i poplatky žáků jsou v souladu s rozpětím daným obecně závazným právním předpisem.

Normovaný náklad na potraviny je porovnáván s cenou skutečně vydaných potravin na výdejkách potravin denně a zároveň od počátku roku.

Hospodaření s finančními prostředky strážníků bylo k 31. prosinci 2000 vyrovnané.

V den kontroly bylo převáženo 10 porcí rybí filé obalované pro strážníky 1. stupně ZŠ a 10 porcí rybí filé obalované pro 2. stupeň ZŠ. Rozdíly mezi příslušnou recepturou a skutečností nebyly zjištěny.

U kontrolovaných různých druhů potravin ve skladech nebyla nalezena prošlá záruční lhůta

ZÁVĚR

Úroveň stravování žáků a pracovníků školy je dobrá. Připravované pokrmy jsou pestré, technologické postupy dodrženy. Zvýšenou pozornost je třeba věnovat plnění spotřebního koše.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Vzdělávací program Základní škola čj. 16 847/96-2
2. Vzdělávací program Základní škola čj. 21 968/96-22
3. Vzdělávací program Základní škola čj. 19 738/96-22-50
4. Inspekční zpráva čj. 102 444/98-2450 ze dne 7. prosince 1998
5. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001
6. Plán práce na školní rok 2001/2002
7. Zápisy z pedagogických rad
8. Měsíční plány ve školní roce 2001/2002
9. Program sociální prevence, prevence kriminality a prevence zneužívání návykových látek ze dne 31. srpna 1998
10. Řád školy ze dne 3. září 2001
11. Vnitřní směrnice ředitele školy od 1. září 1999
12. Plán hospitací ze dne 10. září 2001
13. Plán kontrol na školní rok 2001/2002
14. Přehled vzdělávání pedagogů za rok 2001
15. Třídní knihy hospitovaných tříd ve školním roce 2001/2002
16. Třídní výkazy a katalogové listy 3. ročníku
17. Tematické plány učiva sledovaných předmětů
18. Čtvrtletní práce z matematiky ze školního roku 2001/2002
19. Výběr žákovských knížek a sešitů v hospitovaných třídách
20. Rozvrhy hodin ve školním roce 2001/2002
21. Vyhodnocení dotazníku pro rodiče dětí ZŠ ul. Josefa Resslera, Pardubice ze dne 2. července 2001
22. Výkaz Škol (MŠMT) P 1-04 za rok 2001
23. Rozúčtování mezd (mzdová rekapitulace) za leden až prosinec 2001
24. Konečné závazné ukazatele na rok 2001 po 4. úpravě rozpočtu
25. Organizační řád, organizační schéma ze dne 28. srpna 2001
26. Vnitřní platový řád s platností od ledna 2001
27. Kritéria pro rozdělení nenárokových položek platu pro školní roky 2000/2001 a 2001/2002 ze dne 25. srpna 1999
28. Vnitřní směrnice „Odměna pro vedení povinných kroužků - DPČ“ s platností od 1. září 2001
29. Namátkově vybrané osobní spisy zaměstnanců školy
30. Mzdové listy za rok 2001
31. Mzdová inventura ze dne 1. února 2002
32. Podklady pro výplatu mimořádných odměn za měsíc červen a prosinec 2001
33. Dohody o pracovní činnosti za rok 2001
34. Účetní kniha za období leden až prosinec 2001
35. Účtový rozvrh na rok 2001
36. Číselník dokladů na rok 2001
37. Vybrané přijaté faktury za rok 2001
38. Vybrané příjmové a výdajové pokladní doklady roku 2001
39. Vybrané cestovní příkazy roku 2001
40. Finanční vypořádání hospodaření příspěvkové organizace za rok 2001
41. Statistický výkaz V 17 - 01, o společném stravování dětí a mládeže k 15. říjnu 2001
42. Spotřební koš za měsíce září až listopad 2001

43. Jídelní lístky za období září až prosinec 2001
44. Hlášení o hospodaření v měsíci prosinci 2001
45. Výdejky potravin za měsíc prosinec 2001

ZÁVĚR

Škola pokračuje v realizaci vzdělávacího programu s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů na velmi dobré úrovni. V roce 1999 po dohodě s Hokejovým klubem IPBP Pardubice vznikly sportovní třídy, od školního roku 2000/2001 základní škola zařadila vzdělávací program s rozšířenou výukou tělesné výchovy v 6. – 9. ročníku.

Při hodnocení průběhu vzdělávání sledovaných předmětů převládají pozitiva zejména na druhém stupni. V hospitovaných hodinách byla patrná snaha o vedení žáků k samostatnosti a k systematické přípravě v počítačové gramotnosti žáků s RVMPP. Ve srovnání se zjištěnými skutečnostmi předchozí inspekční činnosti nebyl zřetelný posun v kvalitě výchovně vzdělávací práce na prvním stupni (efektivitě hodin, tvořivé činnosti, používání názorných pomůcek).

V oblasti podmínek vzdělávání se pozitivně projevilo operativní řízení a vytváření příznivého klimatu v celé škole.

Od poslední komplexní inspekce, která se uskutečnila v prosinci 1998, došlo k výraznému zlepšení materiálně technických podmínek pro výuku informatiky zřízením nové počítačové pracovny. Vedení školy vytvořilo podmínky pro rozšířenou výuku tělesné výchovy vybudováním sportovního venkovního víceúčelového areálu u školy.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu	Mgr. Věra Rečlová	V. Rečlová v. r.
Členové týmu	Mgr. Eva Škodová	E. Škodová v. r.
	Mgr. Kateřina Žežulová	K. Žežulová v. r.
	Mgr. Jaroslav Loučka	J. Loučka v. r.
	Mgr. Vladimír Tomek	V. Tomek v. r.
Další zaměstnanci ČŠI	Lenka Hrubá Marta Košutová	

V Pardubicích dne 12. dubna 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 18. dubna 2002

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Stanislav Šturma

Mgr.S. Šturma v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	7. 5. 2002	102 119/02-2450
Zřizovatel	7. 5. 2002	102 200/02-2450
Rada školy	7. 5. 2002	102 201/02-2450

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány